

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. แนวทางการปฏิบัติงานในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น มีผู้สรุปความหมายไว้เป็นจำนวนมาก ดังต่อไปนี้
กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527: 174 – 175) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นเพียงการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่างๆ ซึ่งความรู้สึกภายในนั้นอาจเป็นเพียงเจตคติ หรือความเชื่อ หรือค่านิยม หรือถ้าจะกล่าวในลักษณะของพฤติกรรมในแง่จิตวิทยา ก็กล่าวได้ว่า เจตคติ ความเชื่อ และค่านิยมเป็นพฤติกรรมภายใน ที่ไม่มีผู้ใดสังเกต หรือทราบได้นอกจากตัวของเขาผู้นั้น แต่ความคิดเห็นเป็นพฤติกรรมภายนอกที่ผู้อื่นสามารถสังเกตหรือทราบได้อย่างชัดเจน ดังนั้น คนที่มีเจตคติ หรือความเชื่อ หรือค่านิยมอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเขาไม่ได้แสดงความคิดเห็นออกมาก็ไม่มีผู้ใดทราบเลยว่าเขามีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

อัญชลี แจ่มเจริญ (2530: 25) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า คือ การแสดงออก ซึ่งวิจารณ์อย่างที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความคิดเห็นมีลักษณะที่แคบกว่าทัศนคติ ในขณะที่ทัศนคติเป็นสิ่งที่แสดงสภาพความรู้ทั่วๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่ความคิดเห็นจะอธิบายเหตุผลเฉพาะ

ปิยฉัตร แก่นจันทน์ (2548: 33) สรุปคำนิยามของความคิดเห็นไว้ว่า “ความคิดเห็น คือ การแสดงออกซึ่งความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความเชื่อ ทศนคติ เจตคติ หรือความเชื่อ ความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้อาจถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง และอาจเปลี่ยนไปได้ตามกาลเวลา” ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับอารีย์วรรณ อ่วมตานี (2536 : 8) ได้อธิบายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า “ความคิดเห็น คือ การแสดงออกของบุคคล หรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งด้วยการพูด การเขียน โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาวะแวดล้อมเป็นพื้นฐานของการแสดงออกซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ และอาจได้รับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้” นอกจากนี้ยังมีความหมายสอดคล้องกับสุทธิดา อรรถกรศิริโพธิ์ (2536: 12) ที่ให้ความหมายไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้ ความเชื่อ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ เป็นพื้นฐานในการแสดงออก เป็นการแสดงออก โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่จะขึ้นอยู่กับพิจารณาตัดสินใจถึงนั้นๆ และลงความเห็นออกมาตามที่ได้คิดไว้ของแต่ละบุคคล”

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคล ซึ่งมีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกิดจากความรู้สึกละเอียดในต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกละเอียดในนั้นอาจเป็นเพียงเจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม รวมทั้งประสบการณ์ และสภาวะแวดล้อมที่เป็นพื้นฐานของการแสดงออก อาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้ อาจถูกต้อง หรือไม่ถูกต้อง และอาจเปลี่ยนไปได้ตามกาลเวลา ซึ่งความคิดเห็นนี้จะมีลักษณะที่แคบกว่าทศนคติ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่จะขึ้นอยู่กับพิจารณาตัดสินใจถึงนั้นๆ และลงความเห็นออกมาตามที่ได้คิดไว้ของแต่ละบุคคล

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ ดังนี้

วันพบ สารบรรณ (2533: 17 -18) กล่าวว่า ความคิดเห็นที่เกิดจากเรียนรู้มีปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในด้านประสบการณ์โดยตรงและโดยอ้อม
2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ความคิดเห็นหลายอย่างของบุคคลเกิดจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะด้านการเลียนแบบไม่เป็นทางการที่เกิดในวัยเด็กที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวหรือโรงเรียน เป็นต้น
3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง ความคิดเห็นสามารถสร้างขึ้นมาได้จากการเลียนแบบผู้อื่น โดยเริ่มจากชั้นแรก มองการปฏิบัติของคนอื่นแล้วแปลความหมายเป็นความคิดเห็น

4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ความคิดเห็นหลายอย่างเป็นผลสืบเนื่องจากสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

ณพชัย มหาพิราภรณ์ (2542 : 9) กล่าวว่า การแสดงออกในด้านความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคล ดังนี้

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นกับตัวบุคคล จากการได้พบเห็น คำนวณ อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นภาพถ่าย จากการอ่านหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นข้อเท็จจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มชน มีค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกัน แตกต่างกัน

1.3 การวัดความคิดเห็น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531: 6) อ้างถึงใน ปิยฉัตร แก่นจันทร์ (2548: 34-35) ได้สรุปเกี่ยวกับการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นไว้ว่ามีอยู่หลายวิธี ที่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone's method) เป็นการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman's scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากต่ำสุดถึงสูงสุด และแสดงถึงการสะสมของข้อคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ S-D Scale (Semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีแบบลิเคิร์ต (Likert's method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา และผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 เป็นต้น

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

สาระสำคัญเกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ หลักการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะของการกำกับดูแลของรัฐบาล ผลกระทบของรัฐธรรมนูญกับการปกครองท้องถิ่น กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับท้องถิ่น สามารถสรุปได้ดังนี้ (<http://library.uru.ac.th/>)

2.1 หลักการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

2.1.1 เป็นองค์กรนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย มีพื้นที่และขอบเขตการปกครองที่แน่นอน

2.1.2 สมาชิกสภาหรือคณะผู้บริหารต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

2.1.3 มีการกระจายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.4 มีอิสระในการปกครองตนเอง แต่ยังอยู่ในการควบคุมกำกับดูแลของรัฐ

2.2 ประเภทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ 2 ประเภท คือ เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3.1 ในแง่ของการร่วมมือประสานงานและสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงาน เพื่อให้้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 ในแง่การใช้อำนาจกำกับดูแล้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประสิทธิภาพของ้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการเป็นนิติบุคคลและความเป็นอิสระ แต่ต้องมีลักษณะที่ไม่กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐบาลในส่วนกลาง

2.4 ลักษณะของการกำกับดูแลของรัฐบาล

อาจทำได้ 4 ลักษณะ

2.4.1 การกำกับดูแลสภาและฝ่ายบริหารของ้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.2 การกำกับดูแลการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น

2.4.3 การกำกับดูแลการเงินการคลังของท้องถิ่น

2.4.4 การกำกับดูแลด้านการบริหารงานของท้องถิ่น

2.5 ผลกระทบของรัฐธรรมนุญกับการปกครองท้องถิ่น

2.5.1 ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารกิจการมากยิ่งขึ้น

2.5.2 ข้าราชการพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องได้รับการพัฒนา ศักยภาพ เพื่อรองรับภารกิจในการกระจายอำนาจ

2.5.3 ประชาชนมีความตื่นตัวและมีสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เพิ่มขึ้น

2.5.4 โครงสร้างการบริหารจะเปลี่ยนรูปแบบเป็นแบบผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน

2.6 กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับท้องถิ่น

กฎหมายปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอย่างมาก คือ พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจท้องถิ่น พ.ศ.2542 แบ่งออกเป็น 6 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 บททั่วไป

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ

ส่วนที่ 4 การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร

ส่วนที่ 5 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 6 บทเฉพาะกาล

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายโครงการถ่ายโอนงาน / กิจกรรมการบริการสาธารณะ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ. 2542 กำหนดให้เพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อย กว่าร้อยละ 35 ภายในไม่เกิน พ.ศ.2549 จึงมีผลทำให้การจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครอง เพิ่มขึ้นจำนวนมาก

ระยะเวลาการถ่ายโอนตามความพร้อมของท้องถิ่นและความจำเป็นเร่งด่วน กำหนดเป็น 3 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ระหว่างปี 2544-2547

ระยะที่ 2 ระหว่างปี 2545-2549

ระยะที่ 3 ระหว่างปี 2547-2553

กิจกรรมการถ่ายโอน แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และการรักษาความปลอดภัย
4. ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ด้านศิลปะและวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. องค์การบริหารส่วนตำบล

สาระสำคัญเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ความหมาย ความสำคัญ การจัดตั้ง อบต. องค์ประกอบของ อบต. บทบาทนายก อบต. การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายก อบต. และ อำนาจหน้าที่ของ อบต. สามารถสรุปได้ดังนี้ (<http://www.geocities.com>)

3.1 ความหมายของ อบต.

อบต. มีชื่อเดิมว่า “องค์การบริหารส่วนตำบล”

- เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล โดยปกติจะประกอบด้วยหลายหมู่บ้านหลายชุมชน ในเขต อบต. นั้น
- มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น
- มีชื่อและเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเองโดยเฉพาะ

ความหมายโดยรวมของ อบต.

“องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีพื้นที่เท่ากับตำบลและตำบลจัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนราษฎรไม่น้อยกว่า 2,000 คน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบลและอำเภอหรือเขต อบต. แทนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ อบต. เอง ”

3.2 ความสำคัญของอบต.

3.2.1 เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และชุมชน ตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น

3.2.2 เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนฐานราก มีความอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมายกำหนด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

3.2.3 เป็นองค์กรที่มีผู้แทนประชาชนเข้าไปบริหารงานทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาอบต. และฝ่ายบริหาร คือ นายกอบต. ด้วยการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาตำบล หมู่บ้านตรงกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชน

3.2.4 เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติแก่ประชาชนในขอบเขตที่ไม่กว้างขวางมากนัก ทำให้ประชาชนมองเห็นภาพรวมอย่างชัดเจน และมีส่วนร่วมได้ไม่ยาก

3.2.5 เป็นการสร้างผู้นำทางการเมืองที่จะเข้าสู่เวทีการเมืองในระดับต่าง ๆ รวมทั้งในระดับชาติต่อไป

3.2.6 เป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

3.3 การจัดตั้งอบต.

อบต. เกิดขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

3.3.1 เป็นสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท

3.3.2 กฎหมายกำหนดให้สภาตำบล และ อบต. ที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ต้องยุบรวมพื้นที่เข้ากับอบต. อื่นหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน นอกจากสภาตำบลที่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะหรืออยู่ห่างไกลไม่สามารถติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้สะดวก ดังนั้น สภาตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คนก็จะไม่ได้รับการพิจารณาจัดตั้งเป็น อบต. ได้มีการประกาศจัดตั้ง อบต. แล้วหลายครั้ง และได้มีประกาศยุบรวม อบต. กับเทศบาล และ อบต. ด้วยกันหลายแห่ง : ปัจจุบันมี อบต. จำนวน 6,636 แห่ง

3.4 องค์ประกอบของอบต.

3.4.1 องค์ประกอบของ อบต.ตามกฎหมาย มีดังนี้

- 1) สภาพอบต.
- 2) นายกอบต.

นายกอบต. และสมาชิกสภาอบต. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

3.4.2 องค์ประกอบของอบต.ในการปฏิบัติงาน มีดังนี้

- 1) สภาพอบต. : ฝ่ายนิติบัญญัติ
- 2) นายกอบต. : ฝ่ายบริหาร
- 3) พนักงานส่วนตำบล: ฝ่ายราชการประจำ
- 4) ประชาชนในเขตอบต. : เป็นศูนย์กลางการพัฒนา และมีส่วนร่วม

ดำเนินการ

- 5) ฝ่ายกำกับดูแลอบต. : นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้ง 5 ฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกรอบอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล อบต. จึงจะพัฒนาอย่างยั่งยืนและเข้มแข็ง

3.5 บทบาทนายกอบต.

นายกอบต. คือหัวหน้าผู้บริหารอบต. เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของอบต. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารราชการของอบต. ตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างอบต.

3.6 การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายกอบต.

อบต. มีนายกอบต. 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น : ดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้

3.7 อำนาจหน้าที่ของอบต.

อำนาจหน้าที่ของอบต. แยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งอบต. และ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.7.1 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้ง อบต.

อบต. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กิจการที่อบต. มีอำนาจหน้าที่จัดทำสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) กิจการที่อบต. มีหน้าที่ต้องทำในเขตอบต. มีดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

2) กิจการที่ อบต. อาจจัดทำในเขต อบต. มีดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของ

แผ่นดิน

- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

(12) กิจกรรมเกี่ยวกับการพาณิชย์

(13) การท่องเที่ยว

(14) การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ของ อบต. ดังกล่าวข้างต้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของ กระทรวง ทบวง กรมหรือองค์การหรือ หน่วยงานของรัฐในการเข้าไปดำเนินการใด ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อประชาชนในตำบล แต่จะต้องให้อบต. ทราบล่วงหน้าและนำความเห็นของอบต. เกี่ยวกับกิจการดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาดำเนินงานด้วย

3.7.2 อำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากอำนาจหน้าที่สภาพตำบล และอบต. พ.ศ. 2537 แล้ว อบต. ยังมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน ตาม มาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 4) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- 5) การสาธารณสุขูปการ
- 6) การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ
- 7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 9) การจัดการศึกษา
- 10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และ

ผู้ด้อยโอกาส

- 11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

- 12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 14) การส่งเสริมกีฬา

15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ
ประชาชน

- 16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 17) การรักษาความ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- 23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย

โรงพยาบาล และสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการให้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

- 25) การผังเมือง
- 26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 28) การควบคุมอาคาร
- 29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน

และรักษาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

อำนาจหน้าที่ของอบต. ตามข้อ 3.7.2 ต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการกำหนด
ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. แนวทางการปฏิบัติงานในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 ภารกิจที่ถ่ายโอน

การถ่ายโอนภารกิจอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้ถูกกำหนดเป็นกฎหมายใช้บังคับให้ส่วนราชการและอปท. ที่เกี่ยวข้องได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่อปท. ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนพิเศษ 23ง วันที่ 13 มีนาคม 2545 มีผลผูกพันให้ส่วนราชการ 50 กรม (เดิม) ต้อง ถ่ายโอน 245 ภารกิจให้อปท. ซึ่งในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตร มีภารกิจที่ต้องถ่ายโอน 3 ด้าน 11 ภารกิจ ประกอบด้วย ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 9 ภารกิจ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว 1 ภารกิจ และด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม 1 ภารกิจ ส่วนใหญ่เป็นแบบภารกิจที่อปท. สามารถเลือกทำโดยอิสระ โดยอปท. ทำงานร่วมกับรัฐ โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนทางวิชาการ และอปท. ดำเนินการทั้งหมดและทุกภารกิจที่ถ่ายโอนของกรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีการถ่ายโอนทรัพย์สินและบุคลากร (กรมส่งเสริมการเกษตร 2549: 1 - 2)

ในปี 2546 กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้อปท. (กรมส่งเสริมการเกษตร 2546: 1 - 49) ดังนี้

4.1.1 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ภารกิจที่ 1 การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

การจัดทำระบบข้อมูลการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตรมีหลายระบบ ทั้งข้อมูลที่เป็นตัวเลขสถิติ และข้อมูลที่แสดงเป็นแผนที่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบนโยบายในเรื่องสำรวจ จัดเก็บ และรายงานข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการจัดเก็บข้อมูลมาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นเอกภาพ ไม่ซ้ำซ้อน และสอดคล้องกัน กรมส่งเสริมการเกษตรจึงร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ และสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการปรับปรุงระบบข้อมูล และพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลมาใหม่ เรียกว่า “ระบบข้อมูลการเกษตร” ซึ่งจะใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลและชุมชนในการจัดเก็บ และจัดทำข้อมูลในระดับหมู่บ้าน / ตำบล ตลอดจนจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรมทุกครัวเรือนให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และมีความทันสมัย ซึ่งปัจจุบันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล รวมทั้งหน่วยงานในชุมชนมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในการปฏิบัติงานมากขึ้น เช่น ใช้เป็นมาตรฐานในการตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนจากภาครัฐ และออกหนังสือสำคัญ หรือหนังสือรับรองต่าง ๆ ให้เกษตรกร โดยการจัดทำข้อมูลในระบบข้อมูล

การเกษตร และการจัดทำทะเบียนเกษตรกร กำหนดให้มีมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลถึงระดับ หมู่บ้าน / ครัวเรือนเกษตรกร ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตร โดย ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ข้อมูล ที่ได้จะเป็นข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์และเป็นที่ยอมรับของชุมชนก่อนส่งข้อมูลเข้าสู่ส่วนกลาง เพื่อ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถประมวลผลเพื่อใช้ประโยชน์ได้ทุก ระดับ โดยงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับการถ่ายโอนภารกิจในการสำรวจข้อมูล การเกษตร ได้แก่

1) การจัดทำทะเบียนเกษตรกร

(1) จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม สำหรับเกษตรกรยังไม่ได้ขึ้น ทะเบียนให้ครบถ้วน สมบูรณ์

(2) ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน สำหรับเกษตรกรที่ได้มาขึ้นทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการทุกปี

2) การจัดทำข้อมูลการเกษตรประจำตำบล

(1) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ของตนเองเป็นรายหมู่บ้าน ราย พืช โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โดยผู้แทนชุมชน หรือเกษตรกรอาสาสมัคร ดำเนินการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือน ก่อนรวบรวม ข้อมูลเป็นรายหมู่บ้าน

(2) นำข้อมูลรายหมู่บ้าน รายพืช เข้าสู่เวทีชุมชน เพื่อพิจารณาและ ยอมรับร่วมกัน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล

(3) รวบรวมข้อมูลรายหมู่บ้านให้ศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปข้อมูลระดับ ตำบล (รต.) ทุก 2 เดือน ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ จะมีผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นที่ปรึกษาทุกขั้นตอน

ภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

การพัฒนาที่ผ่านมาไม่เอื้ออำนวยต่อการเสริมกระบวนการเรียนรู้ของ ชุมชนเนื่องจากการวางแผนเป็นการดำเนินงาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในลักษณะจาก บนสู่ล่าง (top-down approach) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องมีแนวทางในการพัฒนา ท้องถิ่นของตนเองให้เป็นอย่างชุมชนที่ต้องการ และสามารถแก้ปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ร่วมกันได้ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้มีแนวทางการดำเนินงานก่อนการถ่ายโอนภารกิจการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การเตรียมความพร้อมของ

ชุมชน การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน การพัฒนาแผนงานและโครงการ และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรไปแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 1) สนับสนุนบุคลากรและงบประมาณในการจัดกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น
- 2) พิจารณากิจกรรมตามแผนพัฒนาการเกษตรที่เกิดจากชุมชนในส่วนที่ชุมชนไม่สามารถดำเนินการเองได้ให้ผนวกอยู่ในแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสนับสนุนงบประมาณและอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
- 3) เรียนรู้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมในการจัดกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร

ภารกิจที่ 3 การบริการข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ในการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตรได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสารสู่เกษตรกร นอกเหนือจากการถ่ายทอดความรู้โดยตรงผ่านการฝึกอบรม จัดทำแปลงสาธิต ทัศนศึกษา คู่มือและเขียนเขียนเกษตรกรแล้ว ยังได้อาศัยการบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ / ช่องทางต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นวิธีการในการสนับสนุนให้เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง เป็นการขยายโอกาสในการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จึงจำเป็นต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างศักยภาพในการบริหารข้อมูลข่าวสารของพื้นที่ รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวกและประหยัด มีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ตรงกับความต้องการ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เป็นข้อมูลที่ทันสมัย ทันเวลาในการใช้ประกอบการตัดสินใจวางแผนการผลิตและพัฒนาอาชีพของเกษตรกร

การถ่ายโอนภารกิจด้านการบริการข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นการถ่ายโอนงานในการสนับสนุนให้ท้องถิ่นสร้างศักยภาพในการบริหารข้อมูลข่าวสาร ที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร และเหมาะสมสภาพ/ปัญหาของท้องถิ่นมากขึ้น โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความจำเป็นของพื้นที่ มีการบริหารงานโดยองค์กรส่วน

ท้องถิ่นโดยมีภาครัฐเป็นที่ปรึกษา และสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นบางส่วน เช่น เทคโนโลยีการผลิต และสถานการณ์สินค้าเกษตร ฯลฯ รวมทั้งทำความเข้าใจ / ฝึกอบรม ผู้แทนชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของท้องถิ่น / ผู้สื่อข่าวเกษตรของชุมชน

ภารกิจที่ 4 การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

การพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) เป็นการรักษาและเสริมสร้างศักยภาพขององค์ความรู้จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนไทย นำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร ยารักษาโรค และผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน โดยมีหลักการดำเนินการ ดังนี้

- 1) รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลความรู้เทคโนโลยีพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน
- 2) ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในงานวิจัยและพัฒนาโดยร่วมมือด้านการศึกษาและพัฒนาเป็นนวัตกรรม และ/หรือพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์
- 3) สร้างเครือข่ายถ่ายทอดเทคโนโลยีพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน การเงิน กฎหมาย ที่เอื้อให้กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถด้านนวัตกรรม
- 4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับเทคโนโลยีแผนใหม่ในการปรับระบบการผลิตและการแปรรูปของเกษตรกร

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับมอบภารกิจด้านการรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นจากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ต้องมีหน้าที่จะต้องรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีแนวทางดำเนินการคือ การเตรียมการ การเก็บรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การศึกษา วิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภารกิจที่ 5 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ

ภารกิจการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ขณะนี้ยังถ่ายทอดโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ เนื่องจากต้องแก้ไขระเบียบกระทรวงการคลัง

ภารกิจที่ 6 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช

การผลิตพืชทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นพืชชนิดใดก็ตามมักประสบปัญหาการเข้าทำลายของศัตรูพืชชนิดต่าง ๆ แม้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะได้มีการสำรวจการระบาดของ

ศัตรูพืช เพื่อจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรใช้เป็นข้อมูลในการพยากรณ์ และเตือนการระบาดของศัตรูพืชแล้วก็ตาม พบว่าข้อมูลที่ได้มีการเตือนการระบาดนั้นเป็นข้อมูลในภาพรวม ซึ่งอาจจะเกิดการระบาดในพื้นที่ของเกษตรกร หรืออาจจะไม่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ก็ได้ การมอบอำนาจให้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งบทบาทในการดูแลการพัฒนาอาชีพของประชาชนในพื้นที่ มีการดูแลการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ได้ทันเหตุการณ์ และก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จะต้องบริหารจัดการสำรวจศัตรูพืชหลักของพื้นที่ มีการประกาศเตือน และวางแผนให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร

ภารกิจที่ 7 การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

ภารกิจการฝึกอบรมอาชีพทางเกษตร เป็นภารกิจที่กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีอาชีพหลักด้านการเกษตร และอาชีพเสริมที่ต่อเนื่องจากการเกษตร เช่น การแปรรูปผลผลิตเกษตรออกจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร

การฝึกอบรมอาชีพการเกษตรนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ประสงค์จะรับภารกิจนี้โดยจะทำงานร่วมกับ อปท. ในส่วนของการสำรวจความต้องการของเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพแล้วเสนอให้กรมส่งเสริมการเกษตร เข้าจัดการอบรมพัฒนาอาชีพนั้นแล้วติดตามประเมินผล

ขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญมี 2 ขั้นตอน คือ การสำรวจหาความต้องการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรและการจัดการฝึกอบรมอาชีพ

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนภารกิจการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการสำรวจหาความต้องการของเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพการเกษตร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการคือ การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย การเก็บรวบรวมข้อมูลหรือความต้องการ การวิเคราะห์ข้อมูลหรือความต้องการ การสังเคราะห์ข้อมูลหรือความต้องการ และนำเสนอข้อมูลความต้องการฝึกอบรมอาชีพของเกษตรกรให้เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อวางแผนจัดการฝึกอบรมต่อไป

ภารกิจที่ 8 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม

ภารกิจที่ต้องรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มต่าง ๆ สถาบันเกษตรกร หมายถึง กลุ่มของเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเกษตรกรที่รวมตัวเป็นสถาบันเกษตรกร เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน มีลักษณะเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับผูกพันกับปัญหาต่าง ๆ ของคนในสังคม คือมีกฎเกณฑ์ค่านิยมพฤติกรรมของคนและกฎเกณฑ์

ดังกล่าวสอดคล้องกับรูปแบบปฏิบัติในสังคม โดยสถาบันเกษตรกรที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมการเกษตร

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนภารกิจด้านการรวมกลุ่มและการพัฒนาจากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องดำเนินการ คือ

- 1) ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร
- 2) ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม
- 3) จัดเวทีแกนนำเกษตรกร
- 4) ร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ
- 5) รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้
- 6) จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการและ

การตลาด

- 7) แนะนำแรงจูงใจให้สมาชิกกลุ่มร่วมออมทรัพย์หรือลงทุนเป็นทุน

ดำเนินการ

- 8) สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้ของสมาชิก
- 9) จัดตั้งคณะประเมินผลและดำเนินการประเมินผล

ภารกิจที่ 9 การกระจายพันธุ์

การถ่ายโอนภารกิจด้านการกระจายพันธุ์ในส่วนของการสำรวจความต้องการของเกษตรกร ทั้งด้านพันธุ์พืช และความรู้ด้านพืชสวน เช่น ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผัก เห็ด และสมุนไพร เป็นต้น โดยกรมส่งเสริมการเกษตรถ่ายโอนภารกิจใน 2 ส่วน ได้แก่

1) การส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดีเพื่อการบริโภคในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร พิจารณาและดำเนินการสำรวจความต้องการปริมาณ และชนิดพันธุ์พืชเพื่อจัดทำเป็นแปลงแม่พันธุ์สำหรับการขยายพันธุ์พืชสู่เกษตรกร โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และรวบรวมข้อมูลส่งที่สำนักงานเกษตรอำเภอ โดยมีเงื่อนไขเฉพาะท้องถิ่นที่มีความพร้อมที่จะรับการโอนภารกิจ และเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

2) การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการสำรวจความต้องการการเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวนของเกษตรกร เช่น การปลูกสร้างสวนไม้ผล การขยายพันธุ์พืช การปลูกพืชผักสวนครัว การเพาะเห็ด การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ และสมุนไพร เป็นต้น โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

และรวบรวมข้อมูลส่งที่สำนักงานเกษตรอำเภอ โดยมีเงื่อนไขว่าค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ให้การสนับสนุนทั้งหมด

4.1.2 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

ภารกิจที่ 10 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน

ศูนย์บริการตำบล หมายความว่า ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางให้เกษตรกรได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ วางแผน และบริหารจัดการแผนด้วยตนเองและเป็นสถานที่ให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการให้ข้อมูลข่าวสาร การเกษตรที่สำคัญแก่เกษตรกรในลักษณะบูรณาการของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการบริการ ณ จุดเดียว ในการถ่ายโอนภารกิจของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลให้กับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นลักษณะการดำเนินการร่วมกับภาครัฐซึ่งภารกิจของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล กำหนดไว้ 4 ภารกิจ คือ

- 1) การจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และการให้บริการ
- 2) การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
- 3) การลงทุนทางธุรกิจเกษตร
- 4) การจดทะเบียนสมาชิก

4.1.3 ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

ภารกิจที่ 11 การปรับปรุงฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ขอยกเลิก เนื่องจากไม่ใช่ภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหนังสือกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ กษ 1003/22148 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2545

4.2 แนวทางการปฏิบัติงานการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลังจากการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ผ่านไประยะหนึ่ง กรมส่งเสริมการเกษตรได้ติดตามผลการดำเนินงานถ่ายโอนภารกิจที่ผ่านมา ปรากฏว่าในภาพรวมยังไม่คืบหน้าเท่าที่ควร ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจกรมส่งเสริมการเกษตรอปท. ระยะที่ 2 (ปี 2548 – 2553) สำหรับสำนักงานเกษตรจังหวัด / อำเภอ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2548: 1- 5) ดังนี้

4.2.1 กรอบแนวทางดำเนินการและเป้าหมาย ในการดำเนินงานถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้กำหนดเป้าหมายของการทำงานเป็น 2 ระยะ คือ

1) เป้าหมายเบื้องต้น สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่งดำเนินการจัดให้มีการส่งมอบ / รับมอบภารกิจกับอปท. (แต่ละแห่ง) ทั้งหมดทุกภารกิจ

2) เป้าหมายที่แท้จริง ต้องการให้อปท. สามารถนำภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรที่รับมอบไปแล้ว นำไปปฏิบัติให้บริการที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริงภายในปี 2553 ซึ่งการดำเนินงานในส่วนนี้จะเกิดได้เร็วหรือช้าขึ้นกับตัวของอปท. แต่ละแห่งที่จะเห็นความจำเป็นหรือจัดความสำคัญก่อนหลังที่จะดำเนินการ

ทั้งนี้ หลังจากการถ่ายโอนภารกิจให้อปท. แล้ว มิได้หมายความว่าภารกิจเหล่านั้นเป็นหน้าที่ของอปท. แต่ฝ่ายเดียว สำนักงานเกษตรอำเภอไม่ต้องเกี่ยวข้องอีกต่อไป แต่ที่แท้จริงแล้วต้องเป็นการทำงานร่วมกันโดยส่วนราชการจะค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนบทบาทจากเป็นผู้ปฏิบัติในภารกิจนั้น ๆ มาเป็นบทบาทเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และสนับสนุนทางวิชาการแก่ท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้อปท. มีความเข้มแข็งขึ้น สามารถนำภารกิจไปให้บริการเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนจนบรรลุตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจให้อปท. ต่อไป

4.2.2 แนวทางการปฏิบัติ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2549: 15-41) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจกรมส่งเสริมการเกษตรให้อปท. มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
1	การสำรวจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร ระดับตำบล	1. รัฐดำเนินการออกแบบ และวิธีการสำรวจ 2. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นดำเนินการสำรวจ ข้อมูล 3. รัฐและองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นร่วม ดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลและสรุปผล 4. สำนักงานเกษตรอำเภอ กำกับ ควบคุม ตรวจสอบกับข้อเท็จจริง	1. ออกแบบวิธีจัดเก็บข้อมูล/ จัดพิมพ์แบบคำร้องขอขึ้น ทะเบียนพร้อมคู่มือปฏิบัติงาน และจัดส่งไปยังหน่วยปฏิบัติ 2. อบรมชี้แจงเทคนิคในการจัดเก็บ ข้อมูล 3. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและ รายงานข้อมูลตามแบบและวิธีการ ที่กำหนดโดยให้การสนับสนุน พนักงานสำรวจแลงบประมาณที่ จะใช้ในการจัดเก็บข้อมูล 4. จัดทำโปรแกรมเพื่อใช้ในการ	✓ ✓ ✓	 ✓

[illegible]

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
			ทิศทางการพัฒนา) 3.3 จัดทำร่างแผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบล (ประกอบด้วย กิจกรรม/โครงการ) 3.4 จัดทำสัญญาประชาคม (เวที ตำบล) ระหว่างผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพสถาบันเกษตรกร		✓ ✓
		4. การกำกับ/ควบคุม/ ตรวจสอบ โดย ผอ.ศูนย์ เกษตรอำเภอ อบต.	ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ และ ผู้เกี่ยวข้อง 3.5 จัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบลที่สมบูรณ์เพื่อนำ แผนฯ ไปดำเนินการ 4.2 กำกับ/ควบคุม/ตรวจสอบแผน พัฒนาการเกษตร	✓	✓
3	การบริการ ข้อมูลและ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (ข้อมูลการผลิต การตลาด เทคโนโลยี)	1. รัฐให้ข้อมูลความรู้และ วิชาการที่จะให้บริการ และเผยแพร่แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	1.1 จัดตั้งคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารระดับตำบล โดยมี ผู้แทนจากหมู่บ้านต่างๆ เป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ของ อปท. เป็นเลขานุการ เกษตรตำบล สื่อมวลชนท้องถิ่น เป็นที่ปรึกษา 1.2 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารระดับตำบล เกี่ยวกับบทบาทภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย 1.3 เข้าร่วมประชุมกับ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ระดับตำบลอย่างสม่ำเสมอ 1.4 ดำรง/วิเคราะห์ปัญหา ความ ต้องการของเกษตรกรและ	✓	✓ ✓ ✓

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		2. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นทำข้อมูลที่ได้รับ	พื้นที่สถานการณ์การเกษตร 1.5 กำหนดกรอบ/ประเด็นข้อมูล ข่าวสารที่ให้บริการ และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่เกษตรกร ในชุมชน 2.1 คัดเลือกผู้สื่อข่าวเกษตรจาก ผู้แทนของแต่ละหมู่บ้าน		✓ ✓
		จากรัฐไปใช้ในการ บริการ/เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้แก่ เกษตรกรทั่วไป	2.2 ประชุมผู้สื่อข่าวเกษตร เกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น การรายงานสถานการณ์ การเกษตรที่มีผลกระทบต่อ การประกอบอาชีพ กำหนดหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ข่าวสาร ให้แก่เกษตรกรในชุมชน จัดทำทะเบียนทรัพยากรการ สื่อสารในท้องถิ่น เช่น สื่อมวลชน หอกระจายข่าว เป็นต้น 2.3 จัดหาสถานี/วัสดุอุปกรณ์ เพื่อเป็นศูนย์บริการข้อมูล ข่าวสารของชุมชน 2.4 จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล ข่าวสารแก่ผู้มาติดต่อ 2.5 ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหา/รวบรวมและจัดทำ ข้อมูล สื่อต่างๆ ไว้บริการ เช่น นิทรรศการ บอร์ดข่าว เป็นต้น 2.6 จัดทำ/เผยแพร่ข่าวสารที่ เหมาะสมและตรงกับความต้องการ ของชุมชน ผ่าน สื่อมวลชนท้องถิ่น เช่น สถานี		✓ ✓ ✓ ✓

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		3. การกำกับ/ควบคุม ตรวจสอบโดยสำนักงาน เกษตรอำเภอ	วิทย์/โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ชุมชน 3.1 กำกับควบคุมตรวจสอบข้อมูล/ ประเด็นการเผยแพร่ที่ได้ กำหนดให้เหมาะสมกับชุมชน 3.2 ติดตามผลการดำเนินงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	✓	✓
4	การรวบรวม ส่งเสริม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	1. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นร่วมกับรัฐ ในการสำรวจ รวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. รัฐกับองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น ร่วมกัน ศึกษาวิจัยภูมิปัญญา ท้องถิ่น 3. รัฐกับองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นร่วมกัน	1.1 จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผน ใช้งบประมาณ 1.2 สนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่าย 1.3 ออกแบบสำรวจข้อมูล (แบบ ภป.1) แบบคัดเลือกภูมิปัญญา ท้องถิ่น (แบบ ภป.2) และ จัดพิมพ์ 1.4 สำรวจข้อมูล (แบบ ภป.1) ที่เป็นผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาเดิม หรือนวัตกรรมใหม่ไม่เกิน 4 ดาวและรวบรวม 2.1 จัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ภูมิปัญญาท้องถิ่น(แบบ ภป.2) และร่วมกันวิเคราะห์ คัดสรร 2.2 ร่วมกับกลุ่มเกษตรกร/องค์กร เกษตรกร/เจ้าของผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญา/นวัตกรรมใหม่ที่ ได้รับการคัดเลือกฯ ตามแบบ ภป.2 ทำการศึกษาวิจัย เช่น ประสานทีมวิทยากร กระบวนการ การจัดเวที ชุมชนฯ 3.1 นำผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา/ นวัตกรรมใหม่ ที่ได้จาก	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ ดำเนินงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เป้าหมายหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		พัฒนาทดสอบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	การศึกษาวิจัย มาพัฒนา ทดสอบเชิงลึกและฝึกปฏิบัติ ในกลุ่มเกษตรกร/องค์กร เกษตรกร โดยประสานงาน วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ ต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาเด่น และสร้างอาชีพ		
		4. รัฐบาลองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นร่วมกับ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเครือข่าย	จุดเรียนรู้ในชุมชน 3.2 ส่งเสริมการจดทะเบียน วิสาหกิจชุมชนและทรัพย์สิน ทางปัญญา 4.1 สนับสนุนให้เป็นศูนย์เรียนรู้ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ประสบผลสำเร็จในเครือข่าย และจัดให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน 4.2 จัดทำเอกสารและเผยแพร่ใน ชุมชน	✓	✓ ✓
5	การช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ธรรมชาติ	1. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นสำรวจความ เสียหายและความ ต้องการช่วยเหลือ และรายงาน 2. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจัดหาปัจจัยการ ผลิตในการให้การ ช่วยเหลือขจัดความ เสียหาย 3. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้บริการ ช่วยเหลือเกษตรกรใน	อยู่ระหว่างแก้ไขกฎหมาย		

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		ด้านปัจจัยการผลิต			
6	การสำรวจ ช่วยเหลือ ป้องกัน กำจัดศัตรูพืช	1. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นดำเนินการ สำรวจการระบาด	1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คัดเลือก และ/หรือแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ และเกษตร อาสาสมัครสำรวจศัตรูพืช 1.2 เมื่อเกิดการระบาดของศัตรูพืช หรือพบเห็นอาการผิดปกติที่		✓ ✓
		2. รัฐและองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นร่วม ดำเนินการพยากรณ์ เตือนการระบาด	เกิดขึ้นกับพืช แจ้งเรื่องและส่ง ตัวอย่างพืชและศัตรูพืชให้ ศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หรือสำนักงานเกษตรอำเภอทราบ 1.3 ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เพื่อ ขอข้อมูล/ขั้นตอนวิธีการสำรวจ การจำแนกชนิดศัตรูพืช และวิธี การป้องกันกำจัด 1.4 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ประจำตำบลให้คำแนะนำการ สำรวจ 1.5 เกษตรกรอาสาสมัครดำเนินการ สำรวจการระบาด และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบของ อปท. สรุปผล การสำรวจ 2.1 สรุปรายงานผลการสำรวจ รายงานประชาชนฯ และประสาน งานกับเจ้าหน้าที่ เพื่อประกาศ เตือนในกรณีที่มีแนวโน้มการ ระบาดเพิ่มมากขึ้น 2.2 ประกาศเตือนการระบาดและ ให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัด แก่เกษตรกร	✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓ ✓

[illegible]

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เป้าหมายหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		การควบคุมศัตรูพืชใน ท้องถิ่น โดยรัฐให้ คำแนะนำปรึกษาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดการในการ ควบคุมศัตรูพืช	ส่วนท้องถิ่นประสานกับเจ้าหน้าที่ รัฐวางแผนการควบคุมปริมาณ โดยจัดให้มีแปลงสำรวจ ติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืชและรวบรวม/ วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือนแล้วแต่นิคมพืช ที่ทำการสำรวจสถานการณ์		
		7. การกำกับ/ควบคุม/โดย ส่วนกลางของกรม ส่งเสริมการเกษตรและ การตรวจสอบขั้นตอน โดยสำนักงานเกษตร อำเภอ	6.2 ดำเนินการตามแผนการควบคุม ปริมาณศัตรูพืชตามข้อ 6.1 7.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วม กับเจ้าหน้าที่จังหวัด และ ส่วนกลางคุ้มครอง ความสามารถในการสำรวจตรวจ นับศัตรูพืชเพื่อให้ผลการสำรวจ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลการวาง แผนการควบคุมการระบาดได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓
		8. การตรวจสอบมาตรฐาน ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ต่อเนื่องทุก 4 ปี โดย สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับส่วนกลาง	8.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับ ส่วนกลาง (กรมส่งเสริม การเกษตร) จัดทำมาตรฐาน ความสามารถในการจำแนกชนิด ศัตรูพืช และการให้คำแนะนำการ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช 8.2 สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วม ตรวจสอบความสามารถของ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ที่รับผิดชอบ ภารกิจ ทุก 4 ปี	✓ ✓	
7	การฝึกอบรม อาชีพการ เกษตร	1. สำรวจหาความต้องการ ความรู้ของเกษตรกรใน การพัฒนาอาชีพและ	1.1 สำรวจปัญหาความต้องการ และเก็บข้อมูล 1.2 จัดประชุม หรือเวทีชุมชน		✓ ✓

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		รวมกลุ่ม	เพื่อวิเคราะห์และจัดกลุ่มปัญหา ความต้องการ 1.3 คัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการ ฝึกอบรม 1.4 สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ ฝึกอบรมแต่ละหลักสูตร		✓ ✓
		2. รัฐให้การสนับสนุนทาง	2.1 ออกแบบเครื่องมือในการเก็บ	✓	
		วิชาการ และจัด ฝึกอบรมเพื่อส่งเสริม อาชีพ	ข้อมูลและสรุปข้อมูลที่เก็บ 2.2 กำหนดหลักสูตร เนื้อหา และ เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ 2.3 จัดทำแผนการถ่ายทอดความรู้ 2.4 จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่าย แต่ละหลักสูตร 2.5 ดำเนินการจัดฝึกอบรมตามแผน การถ่ายทอดความรู้ 2.6 สรุปและติดตามผลการฝึก อบรมแต่ละหลักสูตร 2.7 จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	
8	การรวมกลุ่ม และพัฒนากลุ่ม	1. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจัดหาปัญหา ความต้องการของ เกษตรกร 2. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นคัดเลือกแกนนำ ในการรวมกลุ่ม	1.1 วางแผนออกแบบเก็บรวบรวม ข้อมูลปัญหาความต้องการของ เกษตรกร 1.2 ดำเนินการรวบรวมปัญหาความ ต้องการ โดยแจกแบบข้อมูลเป็น รายคน หรือแจกในที่ประชุมใน งานต่าง ๆ 1.3 สรุปข้อมูลปัญหา/ความ ต้องการ 2.1 จัดกลุ่มปัญหา ความต้องการ เพื่อรวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเดียวกันเป็นกลุ่ม	✓	✓ ✓ ✓

[illegible]

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เป้าหมายหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		7. รัฐร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้กลุ่มเพิ่มรายได้ด้วยการจัดทำกิจกรรม เช่น	ด้านการเงินและจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ควบคุมรายชื่อ ผู้ร่วมทุนของกลุ่ม 7.1 จัดทำโครงการ เพื่อจัดหางบประมาณสนับสนุนกิจกรรมโดย อาจเป็นเงินทุนจากรัฐและ อปท. 7.2 รัฐให้คำแนะนำจัดทำโครงการ	✓	✓
		แปรรูปถนอมอาหาร พัฒนาการผลิต การตลาด 8. เจ้าหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเมินผลการสร้าง เครือข่าย รวมกลุ่มต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่ม เครือข่าย ทั้งแนวตั้ง และแนวนอน	เพื่อหาแหล่งงบประมาณตลอดจน ดำเนินงานตามแผน 7.3 ดำเนินการตามแผน กิจกรรม เพื่อเกิดกิจกรรมกลุ่ม 8.1 กำหนดประเด็นของกิจกรรมที่ ต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อติดตามวัด ผลงาน 8.2 กำหนดผู้รับผิดชอบหรือจัดตั้ง คณะประเมินผลเพื่อดำเนินการ เก็บข้อมูลงานที่ดำเนินการ 8.3 รวบรวมข้อมูลสรุปผลงานที่ เกิดขึ้นรวมทั้งปัญหาอุปสรรค การดำเนินงาน	✓	✓ ✓ ✓
9	การกระจาย พันธุ์	1. ผลิตพันธุ์ดีให้แก่ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น 2. องค์กรปกครองส่วน	1.1 สำรวจและแจ้งปริมาณความ ต้องการทั้งชนิดและปริมาณพันธุ์ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด/ เขต/กรมส่งเสริมการเกษตร 1.2 กรมส่งเสริมการเกษตร พิจารณาและจัดสรรแจ้งเขต/ศูนย์ ตามพื้นที่และขอเขตรับผิดชอบ 1.3 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรดำเนินการผลิต/จัดส่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	✓ ✓ ✓	✓ ✓

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
		ท้องถิ่นรับพันธุ์ดีนำไป ขยาย 3. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นนำพันธุ์ดีนำไป กระจายให้แก่เกษตรกร รายอื่น ๆ ต่อไป	นำพันธุ์ดีที่ได้รับไปปลูกสร้างเป็น แปลงต้นแม่พันธุ์เพื่อขยายพันธุ์ดี สู่เกษตรกร 3.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ขยายและกระจายพันธุ์ดีสนับสนุน แก่เกษตรกร		✓
		4. รัฐให้คำแนะนำวิชาการ และการกระจายพันธุ์ 5. การกำกับ/ควบคุม/ตรวจ สอบคุณภาพตรงตาม พันธุ์/ตรวจสอบ/รับรอง การดำเนินงานผลิต/ ขยายพันธุ์ไม้ โดยเลขา ศูนย์ฯ เกษตรอำเภอ, อบต.	4.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด/ ศูนย์ฯ ถ่ายทอดความรู้ด้านการ ขยายพันธุ์พืชและเป็นที่ปรึกษา ทางวิชาการ 5.1 ติดตาม/ตรวจสอบผลการ ดำเนินงานเป็นระยะ 5.2 กำกับ/ควบคุม ด้านการผลิต และการกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร <u>เงื่อนไข</u> 1. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มีความพร้อม โอน ที่จะรับภารกิจ 2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีพื้นที่เพียงพอมีสภาพ ของดินและแหล่งน้ำที่เหมาะสม ในการจัดสร้างแปลงต้นแม่พันธุ์ 3. รัฐเป็นผู้สนับสนุน ต้นพันธุ์พืชและที่ปรึกษา แนะนำทางวิชาการ ส่วน ค่าใช้จ่ายและการดูแล เป็นขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น	✓ ✓	✓

[illegible]

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
			เข้าใจทีมงานรับสมัคร 4. ดำเนินการจัดทะเบียน 5. ตรวจสอบความถูกต้องและ ความสมบูรณ์ของข้อมูล 6. ออกบัตรสมาชิก	✓	✓ ✓
	4. การตั้งศูนย์ และให้ บริการ	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกศูนย์ที่มีความพร้อมที่จะจัดตั้งเป็นศูนย์บริการฯ โดยรัฐให้คำปรึกษา 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริการแก่สมาชิกศูนย์ฯ ในด้านการให้ข้อมูลพื้นฐานการเกษตรและการบริการช่วยเหลือเกษตรกร เช่นการวินิจฉัยศัตรูพืชเบื้องต้น การบริการอุปกรณ์เครื่องมือการเกษตร และบริการประสานการช่วยเหลือจากทางราชการ	7. สรุป/รายงานผล 1. จัดให้มีการรณรงค์และสร้างความเข้าใจแนวทางของกระบวนการมีส่วนร่วมแก่ชุมชน ในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการฯ ในการให้บริการแก่ชุมชน 2. ประชุมชี้แจงบทบาทภารกิจที่ได้รับมอบหมายแก่คณะกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. จัดเตรียมและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรของชุมชน จัดทำแบบเก็บข้อมูลการเกษตร 4. สำรวจและจัดเก็บข้อมูล 5. วิเคราะห์และประมวลผลจัดเวทีชุมชน แลกเปลี่ยนความรู้และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร 6. ผลิตข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร นิทรรศการทางวิชาการ 7. บริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเกษตร 8. การให้คำปรึกษา/คำแนะนำ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓ ✓ ✓

ภารกิจ ที่	ภารกิจ ที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามคู่มือ สำนักงานคณะกรรมการ การ กระจายอำนาจฯ	รายละเอียด/วิธีปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าภาพหลัก	
				ส่วน ราชการ	อปท.
			การเกษตร 9. จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ใน การถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร/บริการ ผลิตการเกษตร/คลินิกเกษตร		✓
			10. บริการประสานการช่วยเหลือ จากทางราชการ สนับสนุน การให้บริการด้านการเกษตร	✓	

หมายเหตุ :

1. ขอบเขตการดำเนินงานตามตารางข้างต้น เป็นเพียงกรอบแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับอปท. ที่หน่วยงานในระดับพื้นที่สามารถนำไปปฏิบัติหรือปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสม มิได้เป็นข้อบังคับ/ข้อกำหนดแต่อย่างใด

2. การระบุเจ้าภาพในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน มิได้หมายถึงการกำหนดให้ส่วนราชการหรืออปท. หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว แต่เป็นการระบุผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสองหน่วยงาน

7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

สุพรรณ ปัญญสวัสดิ์ (2547 : 69) ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรประจำตำบล พบว่าผู้บริหารงาน อบต. ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.2 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 44.24 ปี ร้อยละ 37.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 54.4 มีอายุการทำงานตั้งแต่ 2 – 4 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.4 ไม่ได้เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ ส่วนที่เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ มีเพียงร้อยละ 36.6 ส่วนใหญ่เป็นกรรมการมาแล้ว 2 – 4 ปี และมีตำแหน่งเป็นกรรมการ

สมเกียรติ ทะฤทัย (2547: 36 – 42) ได้ศึกษาการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี พบว่านายก อบต. ส่วนใหญ่

ร้อยละ 82.5 เป็นเพศชาย และร้อยละ 17.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 38.1 มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี รองลงไปร้อยละ 20.6 มีอายุระหว่าง 35 – 40 ปี ตามลำดับ ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.1 มีสถานภาพสมรส รองลงไปร้อยละ 11.1 และ 4.8 มีสถานภาพหม้ายและหย่าร้าง ตามลำดับ ร้อยละ 47.6 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 รองลงไปร้อยละ 22.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 61.9 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร รองลงไปร้อยละ 18.3 และ 15.9 มีอาชีพค้าขายและรับจ้าง ตามลำดับ ร้อยละ 63.5 มีรายได้ระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท รองลงไปร้อยละ 15.9 มีรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท

เดโช อัครละ (2548: 59) ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดสกลนคร พบว่าผู้บริหาร อบต. มีอายุเฉลี่ย 47.50 ปี ร้อยละ 92.9 เป็นชาย ร้อยละ 37.7 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 39.0 มีตำแหน่งเป็นนายก อบต. ร้อยละ 50.0 มีอายุการทำงานตั้งแต่ 2 – 4 ปี ร้อยละ 54.6 มีอาชีพรองเป็นอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด และร้อยละ 74.8 ไม่ได้เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ

เบญจา ลิขิตยิ่งวรา (2548: 95) ได้ศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในจังหวัดราชบุรี พบว่าคณะผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.50 เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 39.70 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 32.80 ตำแหน่งใน อบต. ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.70 เป็นรองนายก อบต. และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ระหว่าง 1 - 4 ปี ร้อยละ 45.40

7.2 ความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจ

สุพรรณ ปัญสวัสดิ์ (2547 : 69) พบว่า อบต. มีความเข้าใจวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานตามภารกิจศูนย์บริการฯ ที่จะถ่ายโอนให้กับอบต. ระดับน้อย ร้อยละ 51.7 มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจศูนย์บริการฯ ส่วนที่ยังไม่พร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจ ไม่พร้อมมากด้านงบประมาณ บุคลากร และความรู้ความชำนาญ หลังจากทีอบต. รับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรสนับสนุน อบต. มากในการเป็นที่พึ่งในการปฏิบัติงาน สนับสนุนความรู้วิชาการเกษตร และเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร

สมเกียรติ ทะฤาษี (2547: 96 – 99) พบว่าความคิดเห็นด้านความเหมาะสมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 9 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1) การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของภาวะการผลิตพืชที่ปลูกในหมู่บ้าน/ตำบล เป็นข้อมูลที่เป็นฐานข้อมูล

กลางที่มีความถูกต้อง ทันสมัย เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตรวจสอบได้และเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรนั้น ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในการเก็บ และควรจัดทำข้อมูลในระดับหมู่บ้าน/ตำบล ตลอดจนการจัดทำทะเบียนเกษตรกรทุกครัวเรือนให้ครบถ้วน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นที่ยอมรับของชุมชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่และหน่วยงานในชุมชน สามารถใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น

2) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล การจัดทำแผนพัฒนาที่ผ่านมาเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในลักษณะจากบนสู่ล่าง เป็นการพัฒนาที่ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจสังคมของชุมชน ทำให้การวางแผนพัฒนาประสบผลสำเร็จไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องมีแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เป็นอย่างที่ชุมชนต้องการ การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาทุกระดับ ตั้งแต่การคิดริเริ่ม ตลอดจนการศึกษาวิเคราะห์ วางแผน การดำเนินกิจกรรม การติดตามประเมินผล โดยการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลนั้นต้องมีการเตรียมความพร้อมของชุมชน เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมให้ชุมชนปรับวิธีคิดและวิธีการทำงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

3) การบริการข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารและความรู้ คือ ปัจจัยสำคัญสำหรับการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาการเกษตรของเกษตรกร เนื่องจากการประกอบอาชีพเกษตร ในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การเกษตรด้านต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ตั้งแต่เทคโนโลยีการผลิต สถานการณ์ทางการเกษตร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการสร้างศักยภาพในการให้บริการข่าวสารของพื้นที่ รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวกและประหยัด มีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องตรงตามความต้องการ เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นข้อมูลที่ทันสมัย ทันเวลาในการใช้ประกอบการตัดสินใจ วางแผนการผลิตและพัฒนาอาชีพของเกษตรกร

4) การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการกระตุ้นให้เกิดการสืบค้นข้อมูลภูมิปัญญา การศึกษาวิจัย ทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นวัตกรรมทางการเกษตร เป็นการรวบรวมข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ นำไปผสมผสานกับเทคโนโลยีแผนใหม่ในการ

ปรับระบบการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร ที่นำไปสู่การพึ่งตนเองในที่สุด

5) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการดูแลการพัฒนาอาชีพของประชาชนในพื้นที่ การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรในกรณีที่มีแนวโน้มการระบาดของในพื้นที่ จะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ได้ทันเหตุการณ์

6) การปฏิบัติงานการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร การดำเนินการพัฒนาอาชีพเกษตรกร เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร โดยการสำรวจหาความต้องการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรและการจัดอบรมอาชีพ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดพื้นที่เป้าหมาย รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์และนำเสนอข้อมูลหรือความต้องการเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรของชุมชน เสนอให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อวางแผนในการฝึกอบรมต่อไป

7) การปฏิบัติการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม การรวมกลุ่มและการพัฒนากลุ่มเพื่อรับความรู้ในการพัฒนาอาชีพ ร่วมมือช่วยเหลือกันในการผลิตและการตลาด หรือการรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและหาแหล่งจำหน่าย เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งการรณรงค์ให้สมาชิกกลุ่มร่วมออมทรัพย์หรือลงทุนเป็นทุนในการดำเนินการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ก่อให้เกิดความสามัคคีและการเสียสละเพื่อส่วนรวม

8) โครงการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน : ด้านการกระจายพันธุ์ เป็นการพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจทางด้านพันธุ์พืชและความรู้ด้านพืชสวน เช่น ไม้ผล ไม้ดอก-ไม้ประดับ พืชผัก เห็ด และสมุนไพรมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้อย่างถูกวิธี เพื่อที่จะนำมาวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อไป

9) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน

(1) การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ เป็นศูนย์ฯ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้เกษตรกรได้เข้ามามีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ วางแผนและบริหารจัดการแผนด้วยตนเองทุกขั้นตอน และเป็นสถานที่ให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการให้ข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญแก่เกษตรกรในลักษณะการบูรณาการในการพัฒนาการเกษตรให้ชุมชนมีส่วนร่วม เป็นศูนย์แม่ข่ายในการศึกษาเรียนรู้เพื่อขยายผลและให้สอดคล้องกับแผนกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อให้การพัฒนาการเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เป็นการถ่ายทอดความรู้ในด้าน

เทคโนโลยีการเกษตรที่ถูกต้อง และเหมาะสมทางด้านวิชาการด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง เป็นการพัฒนาความรู้ทางด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนแก่เกษตรกรให้สามารถนำไปปรับใช้ในการผลิตการเกษตรอย่างเป็นระบบและครบวงจรและมีความยั่งยืน การถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรตามความต้องการของชุมชน ใช้จุดสาธิตในด้านต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในตำบล วิทยาการเกษตรกร เจ้าของจุดสาธิต เป็นผู้ถ่ายทอดหรือนำเกษตรกรไปศึกษาดูงานฟาร์มที่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่เกษตรกร

(3) การลงทุนทางธุรกิจเกษตร เป็นการใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ทั้งในด้านการผลิตและการแปรรูปผลผลิตเกษตรให้ได้ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพในการประกอบอาชีพของเกษตรกร โดยการส่งเสริมให้มีการออมและการระดมทุนของชุมชน เพื่อการลงทุนทางธุรกิจเกษตร ดำเนินการจัดทำแผนด้านการลงทุนเพื่อธุรกิจเกษตร การตลาด ตลอดจนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เกิดอาชีพการเกษตรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สามารถพึ่งพาตนเองได้ ก่อให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาการเกษตรและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเกษตรกรที่ยั่งยืน

(4) การจดทะเบียนสมาชิก เป็นการสร้างข้อมูลพื้นฐานประจำศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลที่เกี่ยวข้องกับตัวเกษตรกรและชุมชน ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินศักยภาพของชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาการผลิตทางการเกษตรของชุมชนและตัวเกษตรกร โดยการรับสมัครเกษตรกรในตำบลที่มีความสนใจพร้อมที่จะดำเนินการจดทะเบียนเป็นสมาชิก มีหน้าที่ให้ข้อมูลด้านการเกษตรและข้อมูลในชุมชนที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบล

เดโช อัครละ (2548 : 59 - 60) พบว่า ความคิดเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานศูนย์บริการฯ ร้อยละ 73.9 มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจงานศูนย์บริการฯ จากกรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนที่ยังไม่พร้อมในการถ่ายโอน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านความรู้ความชำนาญ ร้อยละ 44.5 มีความเข้าใจดีในวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานตามภารกิจศูนย์บริการฯ ที่จะถ่ายโอนให้กับ อบต. หลังจากที อบต. รับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรสนับสนุนในด้านการเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติงานด้านการเกษตรร่วมกับ อบต. เช่นเดิม ส่วนบทบาทของ อบต. ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์บริการฯ ในปัจจุบัน มีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบล ค่าเฉลี่ย 3.30 ด้านการช่วยเหลือส่งเสริมอาชีพเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 3.28 ส่วนการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์บริการฯ ค่าเฉลี่ย 3.32 และด้านการบริการความรู้วิชาการและการถ่ายทอดความรู้ ค่าเฉลี่ย 2.92

เอนก รัตนรองใต้ (2549 : 81) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการถ่ายโอนภารกิจกรมส่งเสริมการเกษตรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการกิจหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่เห็นด้วยที่ควรมีการถ่ายโอนภารกิจหลักทั้ง 9 ภารกิจ โดยเห็นด้วยที่ควรมีการถ่ายโอนภารกิจการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ร้อยละ 88.89 ส่วนภารกิจที่เห็นด้วยต่ำสุดคือ การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน เห็นควรให้มีการถ่ายโอนร้อยละ 59.72 ส่วนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อความสามารถในการนำภารกิจที่ถ่ายโอนในแต่ละขั้นตอน แต่ละประเด็นย่อยไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นด้วยที่ควรมีการถ่ายโอนภารกิจทุกภารกิจ ทุกประเด็นย่อย โดยค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด 2.50 คือประเด็นการดูแลรักษาแปลงผลิตพืชพันธุ์ดี ในภารกิจการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์

ปราโมทย์ เข็มขาว (2550: 78 - 79) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 ภารกิจ สรุปได้ดังนี้

1) ภารกิจด้านการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่าใน 3 ประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ขั้นตอนการจัดทำข้อมูลการเกษตรประจำตำบล 2) การจัดทำทะเบียนเกษตรกรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดำเนินการ และ 3) ขั้นตอนการจัดเวทีชุมชนพิจารณาข้อมูล

2) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า ใน 4 ประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดแนวทางตามขั้นตอน 2) ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร 3) บทบาท อปท. เมื่อรับโอนภารกิจ และ 4) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ตามลำดับ

3) การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น ใน 2 ประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจาก

มากไปน้อย ดังนี้ บทบาทอปท. เมื่อรับโอนภารกิจ และบทบาทของกรมส่งเสริมการเกษตร ตามลำดับ

4) การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า ใน 2 ประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) บทบาทอปท. เมื่อรับโอนภารกิจ และ 2) บทบาทการดำเนินงานที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด ตามลำดับ

5) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า ใน 2 ประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง ทั้ง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) บทบาทอปท. เมื่อรับโอนภารกิจ และ 2) บทบาทกรมส่งเสริมการเกษตร ตามลำดับ

6) การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง

7) การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง

8) การกระจายพันธุ์ดี โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า ใน 2 ประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง ทั้ง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน 2) การกระจายพันธุ์ดีเพื่อบริโภคในท้องถิ่น ตามลำดับ

9) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า ใน 4 ประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดตั้งศูนย์บริการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และให้บริการ 2) การลงทุนทางธุรกิจการเกษตร 3) การจดทะเบียนสมาชิก 4) การถ่ายทอดเทคโนโลยี ตามลำดับ

7.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจ

น้อยประเสริฐ ปฏิสังข์ (2545: 56 - 57) ได้ศึกษาปัญหาอุปสรรคการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานของรัฐให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบล พบว่ามีปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในการถ่ายโอนภารกิจ สรุปได้ ดังนี้

1) **ความชัดเจนในเรื่องเวลา** พบว่า ที่ผ่านมานักงานต้นสังกัด ยังไม่สามารถระบุภารกิจที่ถ่ายโอนในเงื่อนไขของเวลาที่แน่นอนได้ ทำให้การเตรียมความพร้อมต่างๆ น้อยลงตามไปด้วย เช่น การเตรียมการฝึกอบรม การเตรียมงบประมาณ สถานที่ เป็นต้น

2) **ความชัดเจนในเรื่องวิธีการและงบประมาณ** พบว่า นักงานต้นสังกัด ยังไม่สามารถถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติให้อบต.รับทราบโดยละเอียดได้ อีกทั้งวิธีการปฏิบัติในเรื่องงบประมาณยังมีความสับสนอยู่ว่า อบต. จะเกี่ยวข้องกันงบประมาณนี้อย่างไร (รอการโอนงบประมาณ หรือทำเรื่องเสนอของบประมาณ)

3) **ความช่วยเหลือการประสานงานจากหน่วยงานต้นสังกัด** พบว่า ที่ผ่านมานักงานต้นสังกัด มีการประสานงานมายัง อบต. น้อยเกินไปจนทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานจริง

4) **ความไม่ต้องการรับการถ่ายโอนจากอบต. ในบางภารกิจ** พบว่า อบต. ไม่ประสงค์ที่จะรับการถ่ายโอนบางภารกิจ เช่น ภารกิจในเรื่องนม แม้ว่าจะกำหนดแน่ชัดถึงจำนวนงบประมาณ / คน / วัน และโอนงบประมาณมาให้อบต.บริหารเองก็ตาม

5) **ปริมาณงานในอนาคต** ปัจจุบันอบต. มีปริมาณงานจำนวนมาก บวกกับงานที่จะถ่ายโอนมาให้ในอนาคต จึงอาจเกิดปัญหาในประเด็นนี้ได้ หากไม่มีการจัดสรรถ่ายโอนบุคลากรมาให้อบต.ด้วย

6) **ความพร้อมด้านองค์ความรู้และจำนวนของบุคลากร** พบว่า ในภารกิจที่จะถ่ายโอนมาบางอย่างต้องอาศัยความรู้ทางเทคนิคและวิทยาศาสตร์ ซึ่งบุคลากรในปัจจุบันไม่มีความรู้ในด้านนี้

7) **การไม่ต้องการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานต้นสังกัด** เช่น หน่วยงานรพช. และสำนักงานโยธาธิการ มีเจตนาที่จะไม่โอนภารกิจให้กับ อบต. หากประเด็นนี้ไม่ได้รับการแก้ไข อาจเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน และส่งผลถึงประโยชน์ของประชาชนในที่สุด

8) **ปัญหาในด้านการควบคุมงบประมาณ** จากวิธีการเดิมที่ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจ ซึ่งมีจำนวนหน่วยงานไม่มากนัก ทำให้ง่ายต่อการควบคุมงบประมาณและการทุจริต แต่การโอนภารกิจมาให้กับอบต. ซึ่งมีจำนวนหน่วยงานที่มากกว่า อาจส่งผลให้การควบคุมดังกล่าวทำได้ยากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะต่อการถ่ายโอนภารกิจ มีดังนี้

1) **ข้อเสนอแนะต่ออบต.** จากผลการศึกษาที่พบว่า อบต.ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจ ดังนั้น อบต. ควรมีการปรับปรุงโดยให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติในเชิงรุกมากขึ้น เช่น มีการติดตามข่าวสารว่ามีการกิจใดบ้างที่จะถ่าย

โอนมา แล้วทำการสังเกตการปฏิบัติของหน่วยงานต้นสังกัด เตรียมความพร้อมในด้านความรู้ของพนักงาน

2) **ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต้นสังกัด** จากผลการศึกษาที่พบว่า อบต.ยังขาดความชัดเจนในเรื่องเวลา งบประมาณ และวิธีการ และขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดกับ อบต. ดังนั้น ควรมีการแก้ไขโดยหน่วยงานต้นสังกัด ควรจะมีการวางแผนการถ่ายโอนให้ชัดเจน สามารถระบุเวลา รายละเอียดต่างๆให้ชัดเจน อีกทั้งควรมีการติดตามผลและช่วยเหลือเป็นที่เล็งแก่ อบต. จนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง และประสานงานทั้งกับ อบต. และอำเภอ/จังหวัด เพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงานของ อบต. และร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3) **ข้อเสนอแนะต่ออำเภอและจังหวัด** ในฐานะที่เป็นผู้กำกับดูแล อบต. ดังนั้น อำเภอและจังหวัด ควรมีการช่วยเหลือประสานงาน ติดตามผลและปัญหาจากการถ่ายโอนภารกิจอย่างใกล้ชิด รวมถึงประสานไปยังหน่วยงานต้นสังกัดในระดับจังหวัด เพื่อทำการฝึกอบรมให้กับ อบต. จนสามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้

4) **ข้อเสนอแนะต่อกรมการพิจารณาการถ่ายโอนในระดับประเทศ**

(1) **สร้างความชัดเจนเกี่ยวกับประเด็น** 1) ประเภทภารกิจที่จะถ่ายโอน 2) ระยะเวลาที่ถ่ายโอน 3) วิธีการในการถ่ายโอน 4) บุคลากร 5) งบประมาณ โดยเฉพาะบุคลากรและงบประมาณ จำเป็นต้องถ่ายโอนมาให้กับอบต. เนื่องจากปัจจุบัน อบต.ยังไม่มีความพร้อมในทั้งสองประเด็นข้างต้น

(2) **ควรมีการเขียนแผนผังการถ่ายโอนให้ชัดเจน** มีการระบุรายละเอียดต่างๆ และมีการเผยแพร่เอกสารให้กับอบต. เป็นระยะๆ รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน รับทราบและเชิญชวนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. ให้มากขึ้น

(3) **ติดตามประเมินผลการถ่ายโอนภารกิจอย่างใกล้ชิด** และนำความสำเร็จหรือล้มเหลวจากการถ่ายโอนมาเป็นกรณีศึกษา เพื่อหาทางแก้ไขในภารกิจที่จะถ่ายโอนในระยะต่อไป

(4) **ควรมีการทบทวนนโยบายการถ่ายโอนภารกิจการจัดซื้อสินค้าของอบต.** เนื่องจากการจัดซื้อ โดย อบต. จะไม่เป็นการประหยัดจากขนาดของการจัดซื้อ(economic of scale) หากเทียบกับให้หน่วยงานต้นสังกัดเพียงหน่วยงานเดียวจัดซื้อ ซึ่งในแต่ละครั้งจะมีการจัดซื้อในปริมาณที่มากกว่า ทำให้ราคาค่ากว่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในภาพรวม

(5) **หามาตรการตรวจสอบความโปร่งใสของอบต. ให้มากขึ้น** เนื่องจากเดิมจะมีการตรวจสอบทำได้ยากกว่า เพราะมีการปฏิบัติด้วยจำนวนหน่วยงานที่น้อยกว่า แต่การถ่ายโอนภารกิจให้อบต. จะมีจำนวนหน่วยที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีจุดที่อาจจะเกิดทุจริตมีมากขึ้น ดังนั้น ควร

มีมาตรการตรวจสอบความโปร่งใสของอบต. ให้มากขึ้น เช่น เพิ่มความถี่ของการตรวจโดย
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ให้ประชาชนเข้ามาร่วมตรวจสอบ เป็นต้น

นิภาพร วงศ์วานิช (2546: 95 - 105) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอน
ภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐานจากหน่วยงานของรัฐให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ
สรุปได้ว่า

1) ปัญหาที่พบมากที่สุดด้านบุคลากร คือ

(1) ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย วิธีขั้นตอนการปฏิบัติงานด้าน
การสำรวจ ออกแบบ การควบคุมการก่อสร้าง การทดสอบวัสดุ และการบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้าง

(2) จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการวางแผน การพัสดุ การเงิน และ
การควบคุมการก่อสร้าง

(3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงานด้าน
การเงินและวัสดุ ปัญหาด้านการประสานงานและการสนับสนุน

2) ปัญหาด้านการประสานงานและการสนับสนุน

(1) การขอคำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อการเรียนรู้เทคนิคในการสำรวจ
ออกแบบควบคุมการก่อสร้าง การทดสอบวัสดุ

(2) การให้ความร่วมมือในการประสานงานจากหน่วยงานเจ้าของ
งบประมาณเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

3) ปัญหาด้านการควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงาน

(1) การควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามรูปแบบรายงาน

(2) การควบคุมการปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ

(3) การควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

4) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังมีส่วนร่วมน้อยในการดำเนินงาน
โครงการถ่ายโอน

ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของการถ่ายโอนภารกิจด้านโครงสร้าง
พื้นฐาน มีดังนี้

1) ให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณจัดทำคู่มือมาตรฐานงานด้านต่างๆ ที่เข้าใจ
ง่ายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ปฏิบัติงาน โดยให้มีแบบมาตรฐานและมีรายละเอียดการ
ทำงานทุกขั้นตอน

2) หน่วยงานเจ้าของงบประมาณควรแต่งตั้งชุดเฉพาะกิจหรือคณะทำงานด้าน
ช่าง สำหรับประสานงานและอำนวยความสะดวกในการช่วยเหลือด้านเทคนิควิชาการให้กับองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด เพื่อให้งานที่ได้ถ่ายโอนให้กับ อบต. ได้คุณภาพได้มาตรฐานตามข้อกำหนด เมื่อเกิดปัญหาจะได้ช่วยแก้ไขได้ทันเหตุการณ์

3) ภาครัฐต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นประเภทภารกิจที่จะถ่ายโอนระยะเวลาที่ถ่ายโอน วิธีการในการถ่ายโอน บุคลากร และงบประมาณ โดยเฉพาะความชัดเจนในการถ่ายโอนบุคลากร เนื่องจากการศึกษาว่า อบต. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ แต่ อบต. มีข้อจำกัดเกี่ยวกับอัตราค่าจ้าง จึงจำเป็นต้องได้รับการถ่ายโอนบุคลากร พร้อมงบประมาณจากส่วนกลาง

4) ภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวถึงแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น

ภคจิรา กาญจนนท์ (2546: 296 - 298) ได้ศึกษาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ ปัญหาความรู้ความสามารถและขาดประสบการณ์ ในการบริหารการศึกษาในระบบ จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขโดยการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของอบต. ให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และพัสดุ โดยเสนอให้จัดรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ และจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน หรือจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเชิงวิชาการ เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของการบริหารการเงินและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ปัญหาทางด้านวิชาการ เห็นควรส่งเสริมให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ อบต. เข้าไปมีส่วนร่วมทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น การฝึกอบรม การดูงาน หรือการตั้งคณะกรรมการวิชาการ โดยมี อบต. เข้ามีส่วนร่วมเป็นกรรมการวิชาการของโรงเรียน

เสวนี บุญมี (2547 : 80) ได้ศึกษาทัศนคติของพนักงานองค์การของรัฐเกี่ยวกับปัญหาโครงการถ่ายโอนงานกิจกรรมบริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

1) การถ่ายโอนกิจกรรมบริการสาธารณะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรที่จะมีอิสระในการจัดทำตามโครงสร้างและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น

2) ควรทำการสอบถามเรื่องความพร้อมและศักยภาพของท้องถิ่น ในการรับการถ่ายโอนงานนั้นว่าพร้อมมากน้อยแค่ไหน

3) การถ่ายโอนงานกิจกรรมบริการสาธารณะให้กับท้องถิ่น ควรที่จะถ่ายโอนด้านบุคลากร และงบประมาณที่เหมาะสมกับการพัฒนาในโครงการนั้นๆ ด้วย

เอนก รัตนรองใต้ (2549: 82) พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นว่าปัญหาอันดับ 1 คือ อปท. ไม่เข้าใจในภารกิจที่มีการถ่ายโอนรับมอบส่งมอบอย่างแท้จริง ส่วนปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหลังจากมีการถ่ายโอนภารกิจแล้ว มี 3 ปัญหาที่มีเท่ากัน คือ อปท. ไม่มีบุคลากรด้านการเกษตรจะทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพหรืออาจทำให้การปฏิบัติงานไม่สำเร็จได้ อปท. อาจไม่ดำเนินการตามภารกิจที่ถ่ายโอนเนื่องจากยังไม่มี ความชัดเจน และ อปท. ไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการสนับสนุนด้านการเกษตร สำหรับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ถ่ายโอน ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะไว้สูงสุด 2 ประเด็น คือ อปท. ควรเพิ่มบุคลากรด้านการเกษตรและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในภารกิจที่ถ่ายโอน และให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าไปเป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง และข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่าประเด็นที่มีข้อเสนอแนะไว้มากที่สุด ได้แก่ ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนร่วมกันระหว่างอปท. กับกรมส่งเสริมการเกษตร และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนร่วมกัน ระหว่างอปท. กับกรมส่งเสริมการเกษตร
- 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรควรเป็นรูปแบบเดียวที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกหน่วยงาน โดยเป็นหน้าที่ของอปท. ที่ต้องดำเนินการตามภารกิจที่ถ่ายโอน
- 3) อปท. ควรมีบุคลากรด้านการเกษตร โดยบรรจุแต่งตั้งเพิ่มเติมหรือรับโอนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีบุคลากรที่ต้องการย้ายโอนด้วยความสมัครใจ
- 4) กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีบุคลากรประจำตำบล ละ 1 คน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานด้านอื่นๆ และรับผิดชอบในฐานะของเลขานุการศูนย์บริการฯ
- 5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องเข้าไปกระตุ้น ชี้แนะ และเป็นที่ปรึกษาแก่ อปท. ในการดำเนินการตามภารกิจที่มีการถ่ายโอน

ปราโมทย์ เข็มขาว (2550: 79-82) พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกือบครึ่งประสบปัญหาในเรื่อง การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหนึ่งในสามประสบปัญหาในเรื่อง การส่งมอบ / รับมอบภารกิจกับอปท. และการใช้ภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นกลยุทธ์หลักในการถ่ายโอนภารกิจ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกือบทุกคนเสนอว่า ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างอปท. กับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่เสนอว่า ควรระบุงบประมาณที่ถ่ายโอนให้กับอปท. ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและการประสานงานกับอปท. ในการถ่ายโอนภารกิจ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกินกว่าหนึ่งในสาม ประสบปัญหาในเรื่องการนำภารกิจไปปฏิบัติเพื่อให้บริการที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนใน

ท้องถิ่นของอปท. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหนึ่งในสาม ประสบปัญหาในเรื่อง การส่งมอบ / รับมอบภารกิจกับอปท.และการใช้ภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นกลยุทธ์หลักในการถ่ายโอนภารกิจ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามในสี่ เสนอว่า ควรกำหนดบทบาทการทำงานระหว่างนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับพื้นที่กับอปท.ให้ชัดเจน และควรมีเจ้าหน้าที่ของอปท.เป็นผู้ประสานงาน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

1) ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับอปท. ควรนำผลจากการวิจัยโดยเฉพาะในส่วนความคิดเห็น เกี่ยวกับการฝึกอบรมอาชีพ การกระจายพันธุ์ การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม การรวบรวมส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสำรวจช่วยเหลือกำจัดศัตรูพืช ไปปรับใช้เนื่องจากเป็นความคิดเห็นระดับปานกลางของเจ้าหน้าที่ ส่วนปัญหาอุปสรรค ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การส่งมอบ / รับมอบภารกิจกับอปท. และการใช้ภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นกลยุทธ์หลักในการถ่ายโอนภารกิจ ตลอดจนข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการประชุมร่วมกันระหว่างอปท.กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเพื่อทำความเข้าใจและกำหนดบทบาทในการดำเนินงานร่วมกัน และควรระบุงบประมาณที่ถ่ายโอนให้กับ อปท.เพื่อให้ อปท.ได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น แบบกระจายระหว่างงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน กับงบประมาณด้านอาชีพ ดังกล่าวไปประยุกต์หรือปรับใช้เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ เนื่องจากข้อคิดเห็นที่ได้รับหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

2) การถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 9 ด้านให้กับอปท. ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ทั้ง 2 ฝ่ายซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่จาก อปท. และเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งชี้แจงให้คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพต่อไป ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่าง อปท.กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเพื่อทำความเข้าใจและกำหนดบทบาทในการดำเนินงานร่วมกัน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่ เสนอว่า ควรระบุงบประมาณที่ถ่ายโอนให้กับอปท. เพื่อให้อปท.ได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น แบบกระจายระหว่างงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน กับงบประมาณด้านอาชีพ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ

สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ ควรพิจารณาดำเนินการ

3) อปท. ควรเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในภารกิจ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร (2) การกระจายพันธุ์ (3) การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม (4) การรวบรวมส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และ (5) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช ซึ่งภารกิจเหล่านี้เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพที่พอเพียงต่อการเลี้ยงครอบครัวและสามารถพึ่งพาตนเองได้

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเพื่อนำไปกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ประกอบด้วย ตัวแปร ดังนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง และรายได้

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ตัวแปรที่ศึกษา คือ ภารกิจที่ถ่ายโอน จำนวน 9 ภารกิจ ดังนี้

- 2.1 การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
- 2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
- 2.3 การบริการข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 2.4 การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.5 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- 2.6 การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร
- 2.7 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม
- 2.8 การกระจายพันธุ์
- 2.9 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับอปท.

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับอปท.